

Sonca je dovolj za vse: Evropski dan sončne energije poziva k ukrepanju

Ljubljana, 19. junij 2025 – Ob najdaljšem in najsvetlejšem dnevu v letu okoljske organizacije Focus, Greenpeace Slovenija in Umanotera skupaj z Združenjem slovenske fotovoltaike opozarjamo: naša energetska prihodnost mora temeljiti na soncu.

Sončna energija je danes najbolj dostopna in najhitreje rastoča nizkoogljična tehnologija v Evropi in ena izmed ključnih gonil globalnega energetskega prehoda. V zadnjih dveh desetletjih so se stroški sončnih elektrarn znižali za več kot 80 %, leta 2023 pa je bila sončna energija že najcenejši vir nove električne energije v več kot 60 državah po svetu.

Dr. Jonas Sonnenschein, Umanotera: »Sončna energija ima številne ekonomske prednosti. Investicijski stroškiso se v zadnjih dveh desetletjih drastično znižali, zaradi česar je danes to ena najdostopnejših oblik energije. V kombinaciji z baterijami lahko sončna elektrarna zniža stroške elektrike in poveča energetska neodvisnost. Glavni materiali, steklo in aluminij, ki predstavljajo do 90 % materiala sončnih panelov, imajo tudi ob koncu življenjske dobe panela še vedno visoko vrednost, tako da se recikliranje izplača. Drugo vprašanje je, kako se bodo koristi sončne energije razporedile. Sonca je vsekakor dovolj za vse, vendar so politični ukrepi nujni, da bo čim več ljudi imelo čim več koristi.«

V letu 2024 je EU namestila 65 GW novih sončnih kapacitet, kar pomeni 17 milijonov dodatno oskrbovanih domov in podjetij. Skupno je po Evropi že približno 10 milijonov gospodinjstev, ki se ogrevajo in oskrbujejo s toplo vodo s pomočjo sončne energije. Svetovno je bil v letu 2024 že presežen 1 TW sončnih kapacitet.

V Sloveniji imamo sonca dovolj – a ga izkoriščamo prepočasi

Do konca leta 2024 je bilo v Sloveniji nameščenih 1,4 GW sončnih elektrarn, od tega dobra polovica malih sončnih elektrarn, kar predstavlja približno 8 % celotne proizvodnje elektrike. Po rekordnem prirastu 412 MW v letu 2023 se je dinamika znova upočasnila. Ocenjuje se, da bi Slovenija lahko pokrila več kot tretjino potreb po električni energiji iz sonca – a za to bi morali staviti na razpršene, lokalne sisteme in vključevanje ljudi v energetske skupnosti.

Barbara Kvac, Focus, društvo za sonaraven razvoj: »Izmed vseh obnovljivih virov energije je posameznikom in energetskim skupnostim najbolj dostopna prav sončna energija. Tako zaradi stroškov, kot administrativnih zahtev. Zato je sončna energija pomemben vir za demokratizacijo

energetskega sistema. Že izvedeni primeri dobrih praks domačih energetske skupnosti - projekti Energetske zadruga Zeleni Hrastnik in Energetske zadruga Sončni Ig, ali pa samooskrbna skupnost na Smoletovi 12 v Ljubljani, dokazujejo, da lahko ljudje prevzamemo nadzor nad proizvodnjo, rabo in delitvijo energije in postanemo aktivni deležniki energetskega prehoda.»

V času podnebne krize in energetske negotovosti potrebujemo pogumne politične odločitve in sistemsko podporo. Ključ do uspeha ni le v tehnologiji, ampak v ljudeh – v gospodinjstvih, občinah in in skupnostih, ki prevzemajo pobudo.

Sara Kosirnik, Greenpeace Slovenija: *»Sončna energija predstavlja priložnost za drugačen, pravičnejši energetski sistem. Slovenija je v obdobju odločanja o energetski prihodnosti, pri čemer ne gre zgolj za izbiro med različnimi tehnologijami, temveč tudi za vrednote, ki jih s temi izbirami krepimo. S podporo razpršenim virom in skupnostnim lastništvom dajemo moč ljudem, da sami ustvarjajo energijo tam, kjer živijo, in jo delijo v skupnosti. V nasprotju z velikimi, dolgoročnimi in centraliziranimi projekti, sončna energija kar kliče k vključujočemu in pravičnemu prehodu.»*

Evropski dan sončne energije ni le praznovanje tega obnovljivega vira – je poziv k ukrepanju. SolarPower Europe je ob tej priložnosti pripravil [vodnik po najpogostejših mitih in dejstvih](#), ki posameznikom pomaga razumeti in izkoristiti potencial sončne energije.

Nina Hojnik, Združenje slovenske fotovoltaike: *»Še posebej veseli, da ob priložnosti sodelujemo s ključnimi okoljskimi nevladnimi organizacijami pri nas, saj je to odraz skupnega cilja - spodbujanje vključevanja prebivalstva ter oblikovanju okolja, ki omogoča širšo rabo sončne energije ter letos še posebej, v skladu s krovno temo, razbijanje mitov in neresnic ter širjenje dejstev, saj v zadnjem obdobju zaznavamo precejšen, zaskrbljujoč porast neresničnih, zavajajočih objav na temo izkoriščanja sončne energije. V Sloveniji smo v obdobju izjemnih priložnosti, ki nam jih nudijo tudi spodbude, ki so trenutno na voljo, trg pa tudi ponuja veliko zanimivega. Imamo pa še kar precej dela, da celotno okolje optimiziramo in razvijemo koncepte, ki bodo vključevali čim večji del prebivalstva, saj imamo na sončni strani Alp res lep potencial za izkoriščanje energije sonca.»*

Več informacij:

Sara Kosirnik, Greenpeace Slovenija

sara.kosirnik@greenpeace.org

030 408 553

Uporabna gradiva za spoznavanje potenciala izkoriščanja sončne energije in energetskih skupnosti:

- Koliko zares poznate sončno energijo oziroma tehnologijo? Preizkusite se v [Solar Day kvizu!](#)
- [Solar School](#) - osnove sončne energije skozi zabavne, kratke videe.
- [Skupnostna energija – praktični vodič za povrnitev energije v vaše roke](#)
- [Energetska zadruga Zeleni Hrastnik](#) je v tesnem sodelovanju z Občino Hrastnik in organizacijo Focus vzpostavila že dve samooskrbni skupnosti po pionirskem modelu javno-skupnostnega partnerstva.
- Skupnostna samooskrbna sončna elektrarna Sončna šola Hrastnik z močjo 291 kWh je prvi primer zadružne skupnostne samooskrbe iz obnovljivih virov energije v Sloveniji. [Video: kako do skupnostne samooskrbne sončne elektrarne: primer iz Hrastnika](#)
- V Sloveniji deluje [Mreža za energetske skupnosti](#), ki jo koordinira Focus, njen namen je združevanje znanja in izmenjava izkušenj ter zavzemanje za izboljšanje podpornega okolja za energetske skupnosti.
- Energetske skupnosti v srednji in vzhodni Evropi: [pregled stanja v Sloveniji](#)
- Več o European Solar Day iniciativi najdete [tukaj](#).

Včeraj: 4 ure z več kot 50% iz sonca, čez cel dan več kot 20% (in tukaj samooskrba še manjka)

